

1-oji Tarptautinė visuomenės psichikos sveikatos konferencija – „Nuo pagrindų iki inovacijų“

Birželio 30 d. - liepos 1 d. Vilniuje vyko 1-oji Tarptautinė visuomenės psichikos sveikatos konferencija – „Nuo pagrindų iki inovacijų“. Visuomenės psichikos sveikatos konferencijos tikslai: plėsti visuomenės psichikos sveikatos pajėgumus Europos regione, stiprinti lyderystę ir ryšius tarp visuomenės psichikos sveikatos mokslininkų, politikos formuotojų ir praktikų. Apjungti šalis, įstaigas, specialistus bendradarbiavimui siekiant geresnės psichikos sveikatos ir gerovės Europoje.

Konferencijos pranešėjai – žinomi visuomenės psichikos sveikatos mokslininkai iš Baltijos regiono šalių, Europos Sąjungos šalių bei Jungtinių Amerikos Valstijų. Pranešimų temos apėmė pasaulinius psichikos sveikatos klausimus, glaudesnę visuomenės psichikos sveikatos specialistų ir psichiatrų bendradarbiavimą, siekiant užpildyti žinių spragas visuomenės psichikos sveikatos srityje, apėmė Europos psichikos sveikatos politikos ir žmogaus teisių klausimus, savižudybių problemą, psichologinio atsparumo stiprinimą nepalankioms sąlygoms, ypatingą dėmesį skiriant jaunimo psichikos sveikatai. Nemažai kalbėta apie pagalbą suaugusiems ir vaikams patyrusiems psichikos traumas.

1-ojoje Tarptautinėje visuomenės psichikos sveikatos konferencijoje dalyvavo Valstybinio psichikos sveikatos centro specialistai ir apie 160 dalyvių iš Lietuvos bei kitų Europos valstybių.

Konferencijos organizatoriai: Europos visuomenės sveikatos asociacija (EUPHA), Sveikatos apsaugos ministerija, Vilniaus universitetas, Valstybinis psichikos sveikatos centras.

Jungtinių Tautų Priverstinio dingimo komiteto 13-ojoje sesijoje svarstyta Lietuvos ataskaita

Rugsėjo 4-5 dienomis Ženevoje, Jungtinių Tautų būstinėje vyko 13-oji Priverstinio dingimo Komiteto sesija. Jos metu buvo svarstoma Lietuvos respublikos ataskaita, pateikta pagal Tarptautinės konvencijos dėl asmenų apsaugos nuo priverstinio dingimo 29 straipsnį. Svarstyme savo šalies ataskaitą pristatė bei į Priverstinio dingimo Komiteto narių klausimus atsakymus pateikė Lietuvos Respublikos Vyriausybės Ministro Pirmininko potvarkiu sudaryta vyriausybė delegacija vadovaujama Teisingumo viceministro Pauliaus Gričiūno. Delegacijos sudėtyje buvo ir Valstybinio psichikos sveikatos centro direktorė Ona Davidonienė. Džiugu paminėti, jog Lietuvos ataskaita buvo įvertinta kaip kokybiška ir išsami. Komiteto paskirti pranešėjai p. S. Janina ir prof. E Decaux baigiamajame apibendrinime Lietuvos Respublikos ataskaitos gynimą įvertino kaip pavyzdinį, bei paminėjo, jog Lietuva vertintina kaip regiono lyderė, vykdančią prisiimtus tarptautinius įsipareigojimus pagal Tarptautinę konvenciją dėl asmenų apsaugos nuo priverstinio dingimo.

Tarptautinė vaisiaus alkoholinio sindromo diena

Kaip ir kasmet devintojo, rugsėjo mėnesio, 9 dieną, minima Pasaulinė vaisiaus alkoholinio sindromo (VAS) diena. Tiek, kiek užtrunka išnešioti vaikeli. Gimtis ir vaikystė be psichiką veikiančiųjų medžiagų – didžiausia dovana vaikui. Nieko nekainuojanti, bet labai brangi. BLAIVI GYVENIMO PRADŽIA.

Tyrimų duomenimis 2-70 proc. moterų vartoja alkoholį ir besilaikdamos. Tikėtina, kad didžioji dalis nepagalvoja ir apie alkoholio vartojimo prieš nėštumą pavojus. Tuo tarpu genetikai akcentuoja, kad alkoholis – dažniausiai vartojamas teratogenas žmogaus embrionui (vaisiui) raidos defektus lemia dažniau, nei bet kokie vartojami vaistai.

Alkoholio vartojimas per nėštumą gali lemti vaisiaus augimo atsilikimą, CNS funkcijų sutrikimus, veido srities ir galvos anomalijas, griaučių ir kitų sistemų anomalijas.

Mokslo įrodyta, kad alkoholio vartojimas sumažina moters vaisingumą, o jo vartojimas iki pastojimo ir per nėštumą – didina persileidimų bei vaisiaus mirties riziką. Alkoholio vartojimas per nėštumą trumpina nėštumo trukmę, didina priešlaikinio gimdymo riziką.

Svarbu žinoti, kad reguliariai vartojant net ir nedidelius alkoholio kiekius didėja persileidimų, vaisiaus augimo atsilikimo rizika, tai gali lemti vaiko protinės raidos sutrikimus po gimimo. Vienkartinės didelės alkoholio dozės ankstyvą nėštumo laikotarpį lemia CNS raidos sutrikimą, kuris po gimimo gali pasireikšti elgsenos sutrikimais. Jei moteris yra priklausoma nuo alkoholio, vaisiaus alkoholinio sindromo (alkoholinės embriopatijos) rizika itin didelė.

VAS būdinga vaiko fizinio vystymosi atsilikimas, CNS funkcijų sutrikimas bei smegenų struktūros pokyčiai ir tipinės veido stigos. Tai negrįžtami pokyčiai, kurių galėtų nebūti iš viso, jei moteris nevertotų alkoholio. Specifinio gydymo nėra.

Oficialiai VAS mūsų šalyje nustatomas pavieniais atvejais, tačiau, atsižvelgiant į didelį alkoholio suvartojimo lygį, tikėtina, kad gana retai diagnozuojamas. Nuo VAS nukentėję asmenys dažnai būna hiperaktyvūs, impulsyvūs, jų prasti socialiniai įgūdžiai ir socialinė branda, sunkiai adaptuojasi, linkę į agresiją, smurtauja. JAV išleista edukologo *Jody Allen Crowe* knyga „Pražūtingas ryšys“ apie prenatalinio alkoholio vartojimo sukeltų vaiko elgesio sutrikimų ryšį su smurtiniu elgesiu. O smurtinis elgesys didelė socialinė problema mūsų šalyje.

Išvengti alkoholio nulemtų vaisiaus sutrikimų galima labai paprastai – VISIŠKAI NEVARTOTI ALKOHOLIO NĖŠTUMO METU, PLANUOJANT NĖŠTUMĄ, MAITINANT KRŪTIMI. Kai kurių gydytojų nuomone, visos vaisingo amžiaus moterys turėtų apsvarstyti mintį apskritai atsisakyti alkoholio, nes nemaža dalis nėštumų prasideda neplanuotai.

Moteris palaikyti, skatinti atsisakyti alkoholio, o pastebėjus, kad vartoja – atkreipti jų dėmesį, motyvuojant nevertoti alkoholio ir/ar kreiptis pagalbos į specialistus, gali ir šeimų nariai, giminės, draugai, kaimynai ir visi mes, suprantantys žalą ir rizikas.

Valstybinis psichikos sveikatos centras 2007 m. išleido informacinį leidinį „Alkoholis ir nėštumas“ su kuriuo galima susipažinti interneto puslapyje www.vpsc.lt. Šis leidinys skirtas supažindinti su alkoholio įtaka vaisiui ar kūdikiui ir pačios moters organizmui nėštumo metu.

Atvira paskaita „Vaisiaus alkoholinis sindromas – prevencija ir pagalba“

Š.m. spalio 9 dieną Valstybinis psichikos sveikatos centras kviečia į susitikimą – atvirą paskaitą „Vaisiaus alkoholinis sindromas – prevencija ir pagalba“. Paskaitą skaitys medicinos daktarė, vaikų ir paauglių psichiatrė dirbanti psichiatrijos, psichoterapijos, neurologijos srityse Susan D. Rich (Marylandas, JAV). Daugiau informacijos apie lektorę galima rasti šiuo adresu <http://www.susandrich.com/index.html>

Paskaita siekiama supažindinti specialistus su vaisiaus alkoholiniu sindromu ir jo prevencija JAV (prevencinės programos, bendroji prevencija, ankstyvoji intervencija, darbas su tėvais, rizikos grupėmis), informacinėmis prevencinėmis kampanijomis, darbo su nėščiomis moterimis, vartojančiomis alkoholį, principais, pagalbos vaikams turintiems vaisiaus alkoholinio sindromo sutrikimų bei jų šeimų nariams galimybėmis, besikeičiančios visuomenės suvokimu apie alkoholio vartojimą reprodukciniais metais. Susitikimo pabaigoje vyks diskusija.

Maloniai kviečiame specialistus, besidominčius vaisiaus alkoholinio sindromo prevencija, diagnostika ir pagalba vaikams ir šeimoms, į šį susitikimą - atvirą paskaitą, kuri vyks Sveikatos apsaugos ministerijoje adresu: Vilniaus g. 16, Vilnius, 306 auditorija (3 aukštas), 11 val. (trukmė – 2 valandos).

Registracija vyksta iki spalio 7 d. elektroniniu paštu: renata.cizauskaite@vpssc.lt

Daugiau informacijos: tel. 8 5 2102817

Projektai: nemokamos psichologų konsultacijos neįgaliesiems ir paaugliams

Informacija apie projektą turintiems negalią :

„Krizių įveikimo centro“ – psichologai teikia NEMOKAMAS individualias konsultacijas negalią turintiems asmenims nuotoliniu būdu per Skype.

Vienam asmeniui suteikiama iki 15 nemokamų psichologo konsultacijų.

Informacija apie projektą paaugliams :

„Krizių įveikimo centro“ psichologai teikia NEMOKAMAS individualias konsultacijas psichologines krizes išgyvenantiems 12-17 metų paaugliams.

Daugiau informacijos: <https://krizesiveikimas.lt/>

Valstybinio psichikos sveikatos centro kontaktai

Psichikos sveikatos skyrius	Tel. 85 249 99 75	El.p. rolanda.adliene@vpssc.lt
Priklausomybės ligų skyrius	Tel. 85 210 28 17	El.p. aurelija.cepulyte@vpssc.lt
Savižudybių prevencijos biuras	Tel. 85 249 99 76	El.p. marius.stricka@vpssc.lt
Informacijos ir ryšių skyrius	Tel. 85 249 08 17	El.p. info@vpssc.lt